

Demény Piroska

Konferencia a tudás és a tanulás jegyében

A Babeş-Bolyai Tudományegyetem Pszichológia és Neveléstudományok Karán működő Pedagógia és Alkalmazott Didaktika Intézet által szervezett konferenciának az a vállalt célkitűzése, hogy olyan szakmai fórumot kínáljanak fel, ahol megszólalhat és a szakmai dialógus megteremtésének a szándékával egymásra figyelhet, továbbá megoszthatja tapasztalatait az óvodapedagógus, a tanító, a tanár, az egyetemi oktató, az elméleti szakember és a pályára még csak készülő kutató- vagy pedagógusjelölt egyaránt. A konferenciák résztvevői a szakmai dialógus megteremtésének a szándékával egymásra figyelhetnek, továbbá megoszthatják a tapasztalataikat.

Ezzel a céllal szerveztük meg harmadik alkalommal is neveléstudományi konferenciánkat 2012. március 30. és április 1. között. Az első két eseményen az oktatási folyamat új módszerei, illetve interaktív eszközei álltak a középpontban, idén pedig a neveléstudomány két alapfogalma, a tudás és a tanulás köré szerveződtek a nemzetközi rendezvény plenáris és szekció-előadásai. „A pedagógia- és a rokon tudományok terén folyó kutatások folyamatosan gazdagítják az oktatás-tanulás-tudás összefüggéseivel kapcsolatos ismereteket, az eredmények pedig időről időre újabb elméleti szintézisekhez vezetnek, árnyalva a tanulásról és tudásról alkotott képünket” – említette megnyitóbeszédében Demény Piroska intézetigazgató, konferenciaelnök, aki szerint – az előző évek gyakorlatához hasonlóan – az idei témaválasztást is befolyásolták az oktatáspolitikai aktuális célkitűzései. „A tanulás és a tanítás alkalmazott módszereinek és általában a pedagógusok módszertani repertoárjának a gazdagítása számos országban, így Romániában is oktatáspolitikai prioritássá vált” – mondotta. Az e témákban folyó tanácskozások, viták számára kíván lehetőséget biztosítani minden évben ez a tudományos rendezvény.

A konferencián 94 gyermeknevelésben dolgozó szakember, óvónő, tanító, gyógypedagógus, pszichológus, egyetemi oktató, illetve kutató, valamint számos egyetemi hallgató volt jelen Erdély, Magyarország, a Felvidék és a Délvidék különböző intézményeiből és képzőhelyeiről, kutatóműhelyeiből, egyetemeiről és egészségügyi ellátó intézményeiből. Az előadók személyében több egyetem és főiskola (így a Babeş-Bolyai Tudományegyetem, az Eötvös Loránd Tudományegyetem, a Debreceni Egyetem, a nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetem, az Újvidéki Egyetem, a komáromi Selye János Egyetem, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, a Nyíregyházi Főiskola, az egri Eszterházy Károly Főiskola, a gödöllői Szent István Egyetem, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem esztergomi Vitéz János Kara, a Szegedi Tudományegyetem), valamint számos középiskola és általános iskola képviseltette magát.

A köz-, illetve felsőoktatásban tevékenykedő pedagógusokon túl a konferenciasorozat nyitott a pályájukra készülő fiatalok előtt, akik ez alkalommal is szép számban vállaltak aktív részvételt a programokban. Erről tanúskodott a Pedagógia és Alkalmazott Didaktika Intézet különböző tagozatain tanuló, leendő óvoda- és iskolapedagógusok munkáiból szervezett – immár hagyományosnak mondható – interaktív kiállítás, valamint az általuk vezetett társasjáték-bemutató, amely sajátos színfoltot kölcsönzött a rendezvénynek. Az interaktív társasjáték-bemutató sokszínűségét a kihelyezett tagozatok (Kolozsvár, Kézdivásárhely és Szatmár) hallgatóinak kiállított anyagai biztosították. A bemutatón részt vettek azoknak az iskoláknak a diákjai is, ahol a tanítóképzős hallgatók a pedagógiai gyakorlatukat teljesítik. Meggyőződésünk, hogy azok a kisdíjak, akik szüleik vagy tanítóik kíséretében meglátogatták a kiállítást, önfeladttársas örömben részesültek. Emellett a konferencia résztvevői is betekintést nyerhettek a tanítóképző tagozatok gyakorlati munkájába.

Újításnak számított az a program, amelynek keretében a Pedagógia és Alkalmazott Didaktika Intézet munkatársai intézményük legújabb kiadványait és internetes folyóiratait mutatták be. Számunkra kiemelt aktualitása volt a tavalyi konferencia előadásaiból összeállított *Interaktív eszközök és módszerek a tanulási folyamatban* című kötetnek, amelyet Fóris-Ferenczi Rita dékánhelyettes egyaránt ajánlott a pedagógiát tudományként művelőknek, a tanári pályára készülő egyetemi hallgatóknak és a gyakorló pedagógusoknak (1. kép).

1. kép
Fóris-Ferenczi Rita konferenciakötet-bemutatója

A kötet kiemelt témája az oktatási eszközökhöz és módszerekhez kapcsolódik, jellemzője az alternatívák keresése, továbbá az interdiszciplináris megközelítésmód az elmélet és a gyakorlat összekapcsolásának a jegyében. A kötet célja a legújabb tanulási és tanítási módszerekkel, valamint eszközökkel kapcsolatos elméleti ismeretek és gyakorlati tudnivalók vázlatos összefoglalása, rendezése mai tudásunk alapján. A plenáris ülések tanulmányai az oktatásban elért legújabb eredményekről tájékoztatnak, ezzel is tágítva a tudomány horizontját. A szekcióülések tanulmányaiban pedig az olvasók a különböző régiókból és a különböző szakterületekről érkező kollégák munkáját ismerhetik meg, azokat az új oktatási eszközöket és módszereket, amelyeket sikerrel alkalmaznak. A kötetben részleteikben is bemutatott interaktív eszközök és alternatív módszerek az oktatás minőségi javulását eredményezhetik, az érdeklődő olvasók motiválttá válhatnak arra, hogy az európai intézmények által meghatározott minőségi követelményeknek megfeleljenek, és nagyobb fontosságot tulajdonítsanak az egész életen át tartó tanulásnak.

Demény Piroska a *Gyakorlatközelben* címmel útjára induló didaktikai sorozatról, illetve annak már megjelent első – *A projektmódszer óvodai alkalmazása* címet viselő – kötetéről beszélt az érdeklődőknek (2. kép). Elmondása szerint a Pedagógia és Alkalmazott Didaktika Intézet tagjai aktívan részt kívánnak venni az oktatást támogató kiadványok szerkesztésében, nyomdai előkészítésében. Ennek bizonyítéka az a kezdeményezés, amely *Gyakorlatközelben* címmel sorozatot indít a közoktatás színvonala emelésének, a mindennapi pedagógiai gyakorlatban alkalmazható korszerű stratégiák, módszerek ismertetésének a jegyében. E kiadványok sajátossága, hogy tartalmukban az elméleti és a gyakorlati megközelítés egyaránt érvényesül, azaz pályázati keretben a gyakorló tanárok, tanítók és óvodapedagógusok is megjelentethetik az adott kötet tematikájába illeszkedő írsaikat. Az Ábel Kiadó gondozásában már napvilágot látott első kötet a projektmódszer óvodai alkalmazásáról szól. A kiadványban gyakorlatközelbe kerülnek a projektmódszer óvodai alkalmazásának a lehetőségei. A könyv első része a projektmódszer elméleti kereteit körvonalazza, a módszer tanuláselméleti háttérét, az aktuális óvodai tantervben elfoglalt helyét, jellemzőit, alkalmazásának módszertani kérdéseit vizsgálja. Az elméleti alapvetés szerzői a Pedagógia és Alkalmazott Didaktika Intézet

oktatói: Barabási Tünde, Stark Gabriella és Demény Piroska. A második rész a gyakorlati alkalmazásról ad számot: a pályázati felhívásra beérkezett 34 nyertes óvodai projektet részleteiben ismerheti meg az olvasó.

2. kép

Demény Piroska a Gyakorlatközelben sorozat első kötetét ismerteti

A sorozat ötletgazdája bízik abban, hogy további kötetek megjelentetésével olyan szakmai fórumot biztosíthatnak, amely a pedagógusok osztálytermi munkájával kapcsolatos tapasztalatcserére ad lehetőséget, ezáltal is pótolva a szakmai dialógus eddigi hiányosságait.

Marchis Julianna a Pedagógia és Alkalmazott Didaktika Intézet két internetes folyóiratát, az *Acta Didacta Napocensia* és a *PedActa* című tudományos folyóiratokat ismertette, arra biztatva a jelen lévő hazai és külföldi kollégákat: éljenek a lehetőséggel, írjanak és népszerűsítsék a két tudományos folyóiratot. A szerkesztőkkel való találkozáson a felmerülő kérdések megválaszolására is lehetőség nyílt.

A konferencia hivatalos megnyitójára – kissé rendhagyó módon – március 31-én került sor. Ennek keretében a nagyszabású rendezvénynek is készségesen otthont adó egyházi intézmény vezetője, Bálint Benczédi Ferenc erdélyi unitárius püspök ünnepi imáját, Soós Anna tagozatvezető rektorhelyettes asszony köszöntőjét és a Pedagógia és Alkalmazott Didaktika Intézet igazgatójának köszöntő-bevezető gondolatait hallhatták a résztvevők, majd ezután négy plenáris előadás következett (3. kép). Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Karának Neveléstudományi Intézetéből érkezett Vámos Ágnes a szervezeti tanulásról mint új közös minőségről, illetve a köz- és felsőoktatás tanulni képes szervezeteinek előnyeiről szólt, valamint kapcsolódó kutatási eredményeit ismertette. A debreceni Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskolán oktató Pincésné Palásthy Ildikó az átlagtól eltérő iskolai teljesítményt jelölte ki értelmezési keretként, és elsősorban a tanulási zavarra fókuszálva kereste a pedagógus felelősségét és lehetőségeit. Érdekes és mindenképpen továbbgondolásra késztető előadás volt a szervező intézet székhelyudvarhelyi kihelyezett tagozatáról érkezett Dósa Zoltáné, aki a felnőtt és a gyermek, a tanító és a tanuló közötti pedagógiai helyzet, azaz a kultúra átörökítését segítő folyamat pszichológiai aspektusait elemezte, majd a mai gyermek – mint egy teljesen új kultúra teremtménye – által megszerzett tudás ésszerű felhasználási lehetőségeire kérdezett rá. Ehhez a problémafelvetéshez is kapcsolódtak Szócs Domokosnak, a bukaresti Oktatási, Kutatási, Ifjúsági és Sportminisztérium Kisebbségi Oktatási Főosztálya vezérigazgatójának a tanulás „forradalmasítását” sürgető gondolatai. „Egyeniskolák helyett a személyre szabott tanulásra kell áttérni! Az oktatás ipari modelljéről át kell térni a mezőgazdasági modellre!” – fogalmazott, majd – a hozzá érkezett kérdésekre válaszolva – többszörösen nyomatékosította a tanár ilyen irányú személyes elköteleződésének, hitének a fontosságát.

A rendezvényt Pásztor Gabriella, a bukaresti Miniszterelnök-helyettesi Hivatal oktatásügyi államtanácsosa is megtisztelte a jelenlétével.

3. kép
Plenáris ülés

A konferencia négy országból érkezett közel száz résztvevője az ünnepélyes megnyitót és a plenáris üléseket követően a kisiskolás kor, a speciális nevelés, a tanárképzés, a tanártovábbképzés, a tanulás másképpen és a neveléstörténet témakörökhöz kapcsolódó szekciókban folytatta a munkát (4. kép). Az oktatás korszerű formái, az oktatásszervezés reformja, az információra épülő és az informatizált társadalom kihívásai, a kíváncsiság vezérelte matematikaoktatás, a kísérleti fizika oktatása, a demokráciára való nevelés fontossága, a kompetenciák fejlesztése csak néhány kiemelt kérdéskör abból a tág horizontból, amelyet – az útkeresés és a párbeszéd közös nevezőjéből kiindulva – a különböző munkacsoportokban megvitattak. Minden szekcióban lehetőség nyílt beszélgetni az előadókkal, és ezt ki is használta a hallgatóság. A megbeszélések közös jellemzője volt az alternatívák keresése és az interdiszciplináris megközelítésmód az elmélet és a gyakorlat összekapcsolásának a jegyében.

4. kép
Szekcióülés

A könyvvásárlási lehetőséget is biztosító tudományos programot mindvégig élénk érdeklődés jellemezte. „Az előadásoktól és a szekciókban zajló vitáktól elsősorban azt várjuk, hogy azok minél több működőképes

példára mutassanak rá, és minél több, a továbbfejlődést segítő új gondolatot fogalmazzanak meg” – hangzott el Demény Piroska megnyitóbeszédében.

A rendezvény után bátran kijelenthetjük, hogy az idei konferencia elnökének elvárásai maradéktalanul teljesültek. A legújabb szakmai információk elérése valódi segítséget jelentett a szakembereknek, a pedagógusoknak és a hallgatóknak egyaránt. A jelenlévők pozitív visszajelzései arra engednek következtetni, hogy építő, gondolatébresztő, további vitákra, kutatásra ösztönző szakmai-tudományos rendezvényen vehettünk részt, amely reményeink szerint a jövőben is folytatódik. Az előadások szerkesztett változata még ebben az évben közös kötetben válik hozzáférhetővé a tágabb szakmai közönség számára.

Demény, Piroska: Conference on knowledge and learning

Az írás szerzőjéről

Demény Piroska

Babes- Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Románia

d_piroska[kukac]yahoo.com